

Maniewo_3
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Maniewo	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	Brak danych	Miejsce wykonania	Szkoła podstawowa
Czas trwania	12 min	Forma i wielkość	Plik audio MP3 23,7 MB
Przeprowadzający	M.K.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_MA_003	M	30 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Nazwa miejscowości wywodzi się prawdopodobnie od rycerza Manio, Radzim był na szlaku i to była osada bardzo rozwinięta handlowo, stąd liczne najazdy.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstw)	Jest takie miejsce, która nazywa się Hubami, kiedyś to było nazywane Maniewo I i Maniewo II a potem Huby, a dalej w stronę Gołaszyna ta część się nazywa Żabik, prawdopodobnie od żab. Na te nowe domy, co powstają w Maniewie to się mówi: Wybudowani, ulica Wybudowani.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Informator nie zna tego typu obiektów
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Informator nie zna tego typu obiektów
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Informator nie zna tego typu podziałów na terenie Maniewa.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	W Gołębowie są ci, co mieszkają na górze i na dole, w wąwozie czy dolinie Warty to ty na tych mówimy Dolina Muminków.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Sama miejscowość wywodzi się od Radzimia, to jest osada przy rzece Warcie, wcześniej wyspa, na której został wybudowany gród i to jest początek miejscowości Maniewo, stamtąd rozwijało się osadnictwo w stronę Maniewa, nie pamiętam, w

	<p>którym roku powstał Radzim a po jakimś czasie został jedynie kościół i karczma, a z tego kościoła wszystko zostało tu przeniesione, także tu w Maniewie mamy zabytki z tamtego o kościoła, ten kościół ma grubo ponad 100 lat</p>	
<p>Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne</p>		
<p>1.</p>	<p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)</p>	<p>Organizowane są przede wszystkim zabawy taneczne, jest to taki ostatni gwizdek, bo potem już zabaw nie ma żadnych zabaw, andrzejki i koniec. Nie ma żadnych obrzędów typowo związanych z świętem Andrzeja, jeśli coś to szkoła organizuje.</p>
<p>2.</p>	<p>św. Marcina/11 listopada</p>	<p>Raczej bardziej obchodzi się 11 listopada niż św. Marcina, jeśli są jakieś obchody to się jedzie do Poznania. Rogale są, niektórzy pieką w domu według swoich receptur a część kupuje. 11 listopada jest związany z obchodami gminnymi czy jakieś tańce, wtedy się jedzie raczej do Obornik.</p>
<p>3.</p>	<p>Adwent</p>	<p>Tutaj ludzie bardzo przestrzegają tych rzeczy, nie ma żadnych zabaw i koniec. Nie ma nic szczególnego.</p>
<p>4.</p>	<p>św. Mikołaja (Mikołajki)</p>	<p>Zabawy i konkursy w szkołach i w kościele. Dla dzieci są jakieś przedstawienia. Takie wydarzenie organizuje się w wiejskim domu kultury, który powstał jeszcze z inicjatywy księdza, tam była wcześniej jeszcze kręgielnia i bar i to wszystko funkcjonowało z inicjatywy księdza. W ten dzień przychodzi św. Mikołaj.</p>
<p>5.</p>	<p>Wigilia</p>	<p>W Wigilie odbywają się spotkania opłatkowe we wszystkich większych jednostkach, odbywa się wspólny czas kolęd, okres kolędowy po Wigilii trwa do 2 lutego i wtedy zespół cały czas wyjeżdża, jeździmy po różnych parafiach, a tradycje związane z Wigilią są takie ogólne Polskie, czekamy do pierwszej gwiazdki na kolację wigilijną, mięsa nie spożywamy do samej kolacji, dopiero typowo mięsne potrawy je się po pasterce, prezenty muszą być. Choinka jest ubierana właśnie 24-ego i jest zachowany talerz dla gościa. Prezenty przynosi Gwiazdor. Do dzieci przychodzi Gwiazdor, w czasach ruskich to był jeszcze</p>

		<p>Dziadek Mróz.</p> <p>W Wigilię moja mama powtarza, że nie wolno śmieci wynosić, ja tam w to nie wierzę, bo dla mnie to jest takie z przymrużeniem oka, wieczorem w Wigilie nie wolno, bo się z domu wynosi jakieś rzeczy materialne czy jakieś bogactwo.</p>
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Spędza się raczej rodzinnie.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Spotkania typowo taneczne, tu w sali w Maniewie, pani sołtys opłaca orkiestrę i za jakiś bilet trzeba zapłacić. Ludzie starsi wspominają jak będziesz się zachowywał dzisiaj tak będzie cały rok.
8.	Trzech Króli	<p>Koło godziny 15:00 jest zbiórka wszystkich w kościele i się kolęduję w wokół żłóbka.</p> <p>Choinka stoi jak najdłużej, choć niektórzy wyznaczają sobie termin do Trzech Króli, no chyba, że ksiądz nie zdąży przyjść. Niektórzy kiedyś mieli też do Gromniczej.</p>
9.	Kolędniczy	Nie pamiętam kolędników, za moich czasów się już nie chodziło.
10.	MB Gromniczej	Tylko w kościele jest masz i poświęcenie gromnic, zapala się ja w domu w czasie jakiś gwałtownych załamań pogody, nawałnic czy burzy.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Pieczenie pączków w okazałych ilościach, spędza się ten dzień w gronie rodzinnym, a inne to są zabawy organizowane typowo przez sołectwa i takie są organizowane raz w tygodniu i są to jakieś soboty czy weekendy. Wtedy organizuje się to, co tydzień w innej wsi. Wiadomo, że zawsze są jacyś zawadiacy i zdążają się bitwy sztachetowe.
12.	Topienie Marzanny	Tak, to jest w szkołach, do stawu zwykle wrzucają marzannę raz to widziałem, że nie szli nad ten staw tylko tu na boisko i tam palili tę marzannę, także to jest kultywowane w szkołach.
13.	Środa Popielcowa	Obchodzi się tylko w kościele, nasz proboszcz o tyle wychodzi

		na, przeciw, że jeśli ktoś nie może przyjść w ten dzień pracuje, to gest posypania głowy popiołem powtarza w pierwszą niedzielę po środzie popielcowej.
14.	Śródpoście	Tej tradycji się nie kultywuje.
15.	Niedziela Palmowa	Zaczyna się ten dzień przede wszystkim od szukania tych palm, które miały by być zerwane, baziowe kłacza i te są zbierane przez dzieci przy pomocy rodziców, robi się wydmuszki kolorowe i wkłada na te bazię i te zostają przeważnie do nowego roku, czasem jest dodatek bukszpanu i różnych takich kwiatków, które się kupuje w kwiaciarniach, ale także daje się gryczpan.
16.	Triduum Paschalne	To są obchody typowo związane z kościołem i są to obchody typowo wieczorne, w wielki czwartek mycie nóg, to jest dzień kapłana. W piątek nie obchodzi się mszy tylko samo nabożeństwo. A największe obchody to wielka sobota i wtedy msza trwa tak 1,5h, zaczyna się od święcenia ognia, wody, potem wchodzi się do kościoła, są śpiewy a kapela dopóki nie odezwą się dzwony.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Rezurekcja na godzinę 7:00, to jest druga po pasterce najbardziej uroczysta masz i dla mnie i dla mojej rodziny nie wyobrażamy sobie żeby, żeby tam nie być, bez tego nie ma świąt, oczywiście po powrocie z kościoła mamy śniadanie, dzielimy się jajkiem.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	To jeszcze za moich czasów to się świętowało osobniki płci męskiej wychodziły i brali takie rekwizyty z wodą coś tam typu wiadro z wodą, zdążyły się również węże podłączone do kranu i się lało dziewczyny we wsi, teraz młodzież to już mniej, tu w Maniewie może jeszcze, bo jest więcej młodzieży.
19.	Zielone Świątki	Obchodzi się w kościele i w domu, wspólne śniadanie, nie domu nie przystraja się w specjalny sposób.
20.	Boże Ciało	W Boże Ciało są procesje dosyć długie od kościoła, do Hub i

		Wybudowanych już się nie chodzi, bo jest za daleko.
21.	św. Jana	To organizuje gmina i to są bardzo ładne obchody i to się zaczyna dzień wcześniej, są jakieś plebiscyty, biegi świętojanowe. Fajerwerki, występy artystyczne tuż przy Warcie, są pokazy motolotniowe i pokazy łodzi na Warcie, jak się ściemni to wianki się puszcza. Łodzi płyną w stronę Poznania i puszczają oświetlone wianki. Jest piękne widowisko, całe te petardy, coś w stylu światełka do nieba, ponoć w Polsce nie ma większych obchodów niż tu.
22.	MB Zielnej	To jest święto typowo kościelne, przynosi się do kościoła źdźbła trawy albo zioła i to się święci, potem zanoszą się to do domu i tyle, ile w domu zostaje to nie wiem, tyle ile wytrzyma.
23.	MB Siewnej	Msza, a po mszy jest poświęcenie ziarna potem idzie się w pole i tam jest litania i modlitwy a potem jest powrót do kościoła. Ziarno poświęcone potem rolnicy, jako pierwszy ten siew ręcznie rzucają, a potem już ciężki sprzęt.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	To też jest typowo takie święto kościelne, masz potem przemarsz na cmentarz, w niektórych tutaj wsiach są msze na cmentarzu, a u nas nie ma tej tradycji. Modli się za zmarłych bliskich, są różne modlitwy i ta trwa od 30-40 min. A dzień zaduszny jest w zasadzie to samo tylko procesja jest tylko przy kościele. W te dwa dni odwiedza się groby.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Święta plonów, święta ziemi radzimskiej.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Jeżeli chodzi o same narodziny to nie, natomiast, jeśli chodzi już o roczek młodego dziecka, to wtedy odbywają się, głównie rodzice czy babcie wykładają różne rekwizyty, typu różaniec, młotek, kieliszek, pieniądze i patrzymy, co dziecko wcześniej

		weźmie i na tej podstawie sprawdza się, do czego dziecko będzie miało tendencje, czy będzie bogate czy będzie to dusigrosz, czy będzie wymodlony uczciwy czy jak młotek to będzie uczciwy
2.	Ślub i wesele	Przed ślubem mamy porter i wtedy zespół przebiera się, ostatnio koleżanka wychodziła za mąż, więc przebraliśmy się, kobiety przebrały się za facetów, a mężczyźni za kobietę, jedna pani miała wózek to jedna z pań się do niego zmieściła i ten pan ją pchał, jest to tradycja typowo zabawowa, prezent się daje typu pieluchy, butelka. Oprócz poczęstunku od państwa młodych, wręcza się jakiś drobny prezent, żeby było śmiesznie.
3.	Śmierć i pogrzeb	Tu tradycji nie ma. Jeśli umiera ktoś z rodziny członka zespołu to idziemy wszyscy nie ma wyjątku.
4.	Inne zjawiska	Kiedys jeszcze jak było to koło gospodyń wiejskich w latach 1994-1995 to były takie spotkania jak darcie pierza i był to obrzęd związany ze śpiewaniem i darcie pierza, ale mi nie było dane tego nawet posłuchać. Jak już chodziłem do podstawówki to tego nie było. Było także kwaszenie kapusty, zbierały się panie, czy robienie masła, to już zanikło praktycznie, nie było to tak szeroko pokazywane, ja nie widziałem żeby kobiety robiły kapustę czy darły pierze, to panie z zespołu jeszcze pamiętają. Powinny być środki na tego typu wydarzenia i zespoły, bo to pokazuje jak ludzie kiedyś funkcjonowali na tych wsiach, czym się zajmowali i jak żyli.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Zespół Maniewiaczy z Maniewa.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Kiedys były takie zawody Turnieje wsi i tam był taka konkurencja- wielkopolskie potrawy kulinarne i jeśli chodzi o Maniewo to była taka potrawa, co się nazywała rumpuc i

		parzybroda- nie pamiętam dokładnie, co to było, Rumpuć to chyba kapuśniak a parzybroda to nie pamiętam.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Brak
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Figura jest, jest murowana, ale trudno powiedzieć, kto je zrobił. Tu jest Matki Boskiej Siewnej, Gołębowie jest Serca Jezusowego, a wcześniej to się nazywało św. Antoniego, to robił chyba ktoś z Chludowa.
4.	Miejsca kultu religijnego	Kościół pod wezwaniem Św. Mikołaja, który miał być jedynym w całej gminie, który funkcjonował w czasie wojny i wtedy wszyscy z całej okolicy schodzili się na msze.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Co jakiś czas odbywają się misje święte, przyjeżdżają księża misjonarze z Świętej Góry i przyjeżdżają do krzyża i na cześć tego wydarzenia tu przyjeżdżają. Tu bliżej to do Lichenia się jeździ.
6.	Lokalne odpusty	Nasza parafia ma 3 wezwania i 3 odpusty, św. Mikołaja, Matki Bożej Anielskiej i jeszcze mamy Św. Wawrzyńca, na wszystkich nie trzeba być, największe odpusty są na św. Mikołaja i Matki Bożej Anielskiej i one gromadzą wszystkich ludzi ze wsi ościennych.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	Dożynki są organizowane przez gminę po różnych wsiach po całym powiecie, sołtys wsi również organizuje dożynki.
2.	Dni gminy/wsi	Brak informacji.
3.	Lokalne festyny	Organizowane są konkursy wiedzy na temat Radzimia przy okazji festynu radzimskiego, jest rycerstwo i warsztaty rzemiosła z tamtych czasów. Festyny są związane z Radzimiem jak i parafią Św. Mikołaja.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.